

Yayın Tarihi: 13.07.2022 - Yazar: Ferdi Asım Hellaç

E- Ticaret nedir, nasıl vergilendirilir?

Elektronik ticaret, başta internet olmak üzere elektronik bir ağ üzerinden mal ve hizmetlerin alınıp satılması veya fonların veya verilerin iletilmesidir. Bu ticari olarak yapılan işlemler, işletmeden işletmeye, işletmeden tüketiciye, tüketiciden tüketiciye ya da tüketiciden işletmeye şeklinde gerçekleşmektedir. E-Ticaret ve e-iş terimleri genellikle birbirinin yerine kullanılır. E-kuyruk terimi bazen çevrim içi perakende alışverişi oluşturan işlem süreçlerine atıfta bulunmak için de kullanılır.

Tam elektronik ticaret, bilgisayar telekomünikasyon ağları aracılığıyla bilgi, hizmet ve mal satmayı içeren ilişkileri sürdürmek ve ticari işlemleri yürütmek anlamına gelir.

Yerel e-ticarette genellikle sadece mal ve hizmetlerin İnternet üzerinden ticaretini ifade etse de, daha geniş ekonomik faaliyet dahildir. E-ticaret, işletmeden tüketiciye ve işletmeden işletmeye ticaretin yanı sıra bu faaliyetleri destekleyen dahili organizasyonel işlemlerden oluşur.

Elektronik ticaret, tedarikçiler ve onların ticari müşterileri arasında siparişler veya faturalar gibi iş belgelerinin değiş tokuşuna yönelik bir standarttan doğmuştur.

E-ticaret, günlük yaşamı ve iş dünyası ile hükümetlerin nasıl çalıştığını derinden etkiledi. Ticaret, elektronik pazar yerlerinde (veya pazar alanlarında) ve İnternet-Web üzerinde çalışan tedarik zincirlerinde yürütülür. Tüketici odaklı pazar yerleri arasında büyük e-mağazalar, tüketiciden tüketiciye açık artırma platformları, çok kanallı perakendeciler ve milyonlarca e-perakendeci bulunur.

Elektronik ticaret sektörünün kullanımını ve önemini arttıran diğer nedenleri incelediğimizde ise girişimcilerin depolama ve işyeri kirasından kurtulması ön plana çıkıyor. Bir iş yerine bağlı olarak çalışanların ise ek iş olarak E-Ticaret sektörüne atılması da diğer etkenlerden olarak bilinir.

E-Ticaret Modelleri Nelerdir?

Tüketici müşteriler ve ticareti gerçekleştiren işletmeler arasında gerçekleşen hemen hemen bütün işlemi tanımlayabilen dört adet ana e-ticaret modeli şekli vardır;

1-İşletmeden Tüketiciye : Bir işletme, bireysel bir tüketiciye mal ya da herhangi bir hizmet sattığında (örnek olarak, çevrim içi bir perakendeciden bir çift ayakkabı satın almak).

2-İşletmeden İşletmeye : Bir işletme başka bir işletmeye mal veya hizmet sattığında (ör. bir işletme, diğer işletmelerin kullanması için bir hizmet olarak yazılım satarsa)

3-Tüketiciden Tüketicie : Bir tüketici başka bir tüketiciye bir mal veya hizmet sattığında (örneğin, eski mobilyalarınızı eBay 'de başka bir tüketiciye satarsınız).

4-Tüketiciden İşletmeye : Bir tüketici, bir işletmeye veya kuruluşa kendi ürünlerini veya hizmetlerini sattığında (örneğin, bir etkileyici, bir ücret karşılığında çevrimiçi izleyicilerine maruz kalma teklifinde bulunur veya bir fotoğrafçı, bir işletmenin kullanması için fotoğraflarını lisanslar).

E-ticaret, işletmeler ve tüketiciler arasındaki farklı işlemsel ilişkileri ve bu işlemlerin bir parçası olarak değiş tokuş edilen farklı nesnelere içeren çeşitli biçimler olabilir.

1-Perakende: Bir işletmenin herhangi bir aracı olmaksızın doğrudan müşteriye bir ürün satmasıdır.

2-Toptan satış: Ürünlerin toplu olarak, genellikle daha sonra bunları doğrudan tüketicilere satan bir perakendeciye satışı.

3-Direk nakliye: Üçüncü bir kişi tarafından üretilen ve tüketiciye sevk edilen bir ürünün satışı.

4-Kitle Fonlaması: Bir ürünün piyasaya sürülmesi için gerekli başlangıç sermayesini artırmak için mevcut olan bir üründen önce tüketicilerden para toplanması.

5-Abonelik: Abone iptal etmeyi seçene kadar bir ürün veya hizmetin düzenli olarak otomatik olarak tekrarlanması.

6-Fiziksel ürünler: Satış yapıldıkça envanterin yenilenmesini ve siparişlerin fiziksel olarak müşterilere gönderilmesini gerektiren herhangi bir maddi mal.

7-Dijital ürünler: Tüketim için satın alınması veya kullanım için lisanslanması gereken indirilebilir dijital ürünler, şablonlar ve kurslar veya medya.

8-Hizmetler: Tazminat karşılığında sağlanan bir beceri veya beceriler dizisi. Servis sağlayıcının zamanı bir ücret karşılığında satın alınabilir.

İnternet Üzerinden Yapılan Satışların Vergilendirilmesi

İlerleyen teknoloji çağı ile birlikte internet üzerinden ticaret ve satış yapma konusu da oldukça geniş ve gelişmiş bir hal aldı. Artık ticaret sadece internet siteleri üzerinden değil sosyal medya platformları üzerinden de yapılmaya başladı. Bu ve bunun gibi internet üzerinden yapılan satışların vergilendirilmesi 193 sayılı ve 31.12.1960 tarihli Gelir Vergisi Kanunu ("GVK") ve 23.10.2014 tarih ve 6563 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun ("E-Ticaret Kanunu") ışığında değerlendirilmektedir.

Elektronik ticaret, herhangi bir şekilde yüz yüze gelmeden, elektronik ortamda gerçekleştirilen ticarete verilen isimdir.

Satışın hangi kanaldan yapıldığının bir önemi yoktur. Bir ticaretin elektronik ticaret sayılabilmesi için internet üzerinden gerçekleştirilmiş olması yeterli bir kıstastır. İnternet Üzerinden Yapılan Satışların Vergilendirilmesi Gelir Vergisi Kanunu'na göre herhangi bir vergi muafiyeti bulunmuyorsa, internet üzerinden yapılan bütün satışlar ve gerçekleştirilen bütün ticaretler vergiye tabi tutulmaktadır ve satılan bütün mallar için fatura kesilmesi zorunludur.

Teknik olarak ticaret yapılarak elde edilen bir gelirin vergilendirilmesi şarttır. Elektronik ticaret yapmak isteyen biri kişisel şahıs olarak bu ticareti gerçekleştirebileceği gibi kurumsal olarak bir şirket kurarak da bu işi yapabilir. Kurumsal olarak yapmak istenilen iş için bir sermaye şirketi kurulur ve bu şekilde kurumsal olarak faaliyet gösterilebilir. Kazanılan paranın ve yapılan cironun herhangi bir önemi olmadan, başka şahıslara ya da şirketlere ait malları satan kişiler de faturasını keserek elde ettiği gelirleri faturalandırmak zorundadır. Eğer kişi ticarete kişisel olarak devam edecekse de bir şahıs şirketi kurarak işlerine bu şekilde devam etmek zorundadır. Yani elektronik ticaret yapmak istiyorsanız bir **şahıs şirketi** ya da kurumsal olarak bir **sermaye şirketi** kurmanız ve işlerinizi bu şekilde yürüterek devam etmeniz kanunen zorunludur.

Evlerde Üretilen Malların E-Ticaret Yolu İle Satışında Esnaf Muafılığı

Şahıs olarak gerçekleştirilen ticaretler için kişi gelir vergisi mükellefi, kurum olarak gerçekleştirilecek ticaretler için ise kurumlar vergisi mükellefi olarak vergi yükümlülüğüne sahiptir. Gelir Vergisi Kanunu'na göre bazı faaliyetler ve gerçekleştirilen ticaretler gelir vergisinden muaf tutulmaktadır. Bunlar; sanayi tipi ya da bu tarz alanlarda kullanılan seri üretim makineleri kullanılmadan, dışarıdan herhangi bir şekilde işçi ve iş gücü çalıştırılmadan, kişinin ikamet ettiği evde ürettiği, çorap, halı, kilim, örgü, dantel, hasır, sepet, süpürge, çarşaf, örtü, havlu ve işleme gibi el işi ürünlerin satışından elde edilen gelir gelir vergisinden muaf olarak tutulmaktadır.

E-Ticaret Yaparken ETBİS Sistemine Kayıt Olma Zorunluluğu

Şahsına ait web sitesi üzerinden satış yapmak isteyen girişimciler Elektronik Ticaret Bilgi Sistemine (ETBİS) KEP adresleri ile kayıt olmak zorundadırlar. Aynı şekilde girişimci internet ortamı üzerinden yurtdışına satış yapacak ise sisteme kep adresiyle kayıt olmak zorundadır. Ancak yurt içindeki satışlarda N11, Hepsiburada gibi ortak olan pazar yerleri kullanılıyor ise ve sosyal medya üzerinden instagram, facebook vb. platformlar kullanıyor ise kayıt olma gibi bir zorunluluğu yoktur.

Elektronik Ticaret Bilgi Sistemine (ETBİS) elektronik ticaret işini yapmak için giriş yapan girişimcileri ve firmaları kayıt altına almak amacıyla Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından oluşturulmuştur. Sistemin amacı internet ortamı üzerinden alışveriş yapan tüketiciyi kötü satıcılara karşı korumak, elektronik ticaret işini yapan firmaların kayıtlarından istatistikler oluşturmak ve güvenli bir ticaret ortamı oluşturmaktır.

E-Ticaret işi ile uğraşan girişimcilerin **yıllık olarak cirosu 1 Milyon TL (2022 ve sonraki yıllarda 500 Bin TL) üzerine çıkması** durumunda **e-fatura kullanma zorunluluğu** da vardır.

Katma Değer Vergisi Kanunu Açısından;

Katma Değer Kanunu 1/1.maddesine göre “**Türkiye’de sınai, ticari, zirai iş ve serbest meslekte çalışanlar çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin katma değer vergisine tabi olduğu**” belirtilmiştir. KDV kanunundaki hassas konulardan birisi de malların ya da hizmetin nereden alındığı ve nereye satıldığıdır. Eğer ürün yurt içinde satılıyor ise Katma Değer Vergisine tabi olması gerekir. Ürün yurt dışında temin edilip yurt dışında satılıyor ise Katma Değer Vergisi ile bir ilgisi bulunmamaktadır ve vergi hesaplaması yapılmamaktadır. Ürün yurt içinde temin edilip yurt dışında belli bir fiyata satılıyor ise bu satış ihracat kapsamında olacağı için Katma Değer Vergisi hesaplanmayacaktır. İhracat yoluyla yapılan satışlarda eğer devreden KDV mevcut ise KDV iadesi alınabilme ihtimali vardır.

2012 yılında ihracat yapmanın önünü açmak için yeni bir uygulama hayata geçirildi. **Mikro ihracat** ya da kolay ihracat olarak bilinen bu sistem sayesinde bireysel ya da kurumsal şirketler tek seferde 300 kg ve 15.000 Euro’ya kadar olan satacağı ürünleri sadece Elektronik Ticaret Gümrük Beyanı hazırlanarak ek bir bedel ödemeye gerek kalmadan, uluslararası kargo şirketleri bağı ile yurtdışına gönderebiliyorlar. Bu sistem de hem maliyet ve zamandan kazandırıyor hem de bürokratik işlemleri yok denecek kadar azaltıyor. Mikro ihracat sisteminin diğer yararları ise şunlardır; İhracatçı Birlikleri nispi aidatından muafiyet sağlıyor, Gümrük Müşavirliği Ücreti alınmıyor, vekaletname aranmıyor, hızlı bürokratik işlemler sayesinde zamandan tasarruf sağlanıyor ve cumartesi günü bile gümrük işlemi yapılabiliyor.

Gelir Vergisi Kanunu Açısından Konuyu Ele Aldığımızda;

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu 1’inci maddesi gereğince; “Gerçek kişilerin şahıslarına ait gelirleri gelir vergisine tabidir. Gelir, bir adet gerçek kişinin bir takvim yılı (365 gün) itibaren elde ettiği kazanç ve iratların safi tutarıdır.” olarak bahsedilerek gelir vergisi konusu hakkında açıklama da yapılmıştır. Aynı kanunda 37 ’nci maddesinde ise ticari kazancın tanımı yapılmış olup; her çeşit ticari ve sınai faaliyetlerden oluşan kazançların ticari kazanç olduğu hüküm altına alınmıştır. Yine aynı kanunda 2.bölümü 3.maddesinin 1 numaralı bendinde; Türkiye’de oturma izni olan gerçek kişilerin Türkiye içinde ve dışında elde ettikleri belirli bir miktar kazanç ve iratların tamamı üzerinden vergi alınacağı hakkında hüküm bağlanmıştır.

E-ticaret faaliyeti sürdürülürken ödenmesi gereken vergiler şunlardır;

- **Damga Vergisi:** Kişiler ya da kurumlar arasında gerçekleştirilen ticari faaliyetlerde hukuki ve resmi işleri belgeleyen evraklar için alınan vergiye damga vergisi adı verilmektedir.
- **Katma Değer Vergisi:** Ticaret sonucunda şahısların ya da kurumların aylık olarak vermek zorunda oldukları bir vergidir. İnternet üzerinden gerçekleştirilen satışlarda da KDV ödemek zorundadır. Bu verginin tutarı satılan ürüne göre **%1, %10 ya da %20 olarak** değişiklik göstermektedir.
- Geçici Vergi Beyannamesi:** Geçici vergi, 3 aylık olarak ödenen vergilerden biridir. Kişi ya da kurumların kar ve zarar durumları incelendikten sonra beyan edilir. Geçici Vergi beyannamesinde kar oluşması durumunda, ödenen

vergiler Yıllık Gelir ve Kurumlar Vergisi 'nden düşürülmektedir.

-Muhtasar Beyanname: İş verenler, çalışanlarına ödedikleri maaşları, kira bedellerini ya da 3 üncü parti kurumlardan aldıkları hizmetlerin vergilendirilmesi ya da vergi kesintilerini Muhtasar Beyanname ile beyan etmekle yükümlüdürler.

-Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesi: Ticaret vergilerini ele aldığımızda, önemli vergilerden biri olan Yıllık Gelir Vergisi, Gelir Vergisi mükellefleri tarafından beyan edilir. Her yıl **25 Mart** 'a kadar Yıllık Gelir Vergisi beyanlarının yapılması gerekir. Bu vergi beyannamesinde hesaplanan vergi artan oranlı dilime göre hesaplanmaktadır ve **bu vergi dilimi yüzde 15 ile yüzde 40 arasında** değişebilir.

İnternet üzerinden yapılan satışların vergilendirilmesi bu şekilde gerçekleşmektedir ve satılan ürüne ve elde edilen gelire göre vergi ödemeleri yapılmaktadır. İster şahıs olarak ticaret yapın, isterseniz kurum olarak elektronik ticaret yapın fark etmeksizin uygulanan vergi kurallarına ve Gelir Vergisi Kanunu'na uyararak ticari faaliyetlerinizi sürdürmek zorundasınız. Bu kanun ticaret yapanlar için uyulması gereken kanuni bir sorumluluktur.

Ferdi Asım Hellaç

Mali Müşavir

YASAL UYARI : İnternet sitemizde yer alan yazıların tüm hakları saklıdır. Ancak yazar ve site kaynağının aktif linkine yer verilerek alıntı yapılabilir. YAZILAR AYNEN YAYIMLANAMAZ. Aksi yönde eylemler hakkında Fikir ve Sanat Eserleri Kanunundaki tazminat ve ceza hükümlerinin uygulanması için hukuki süreçler başlatılacaktır.

Kaynak : <https://hellac.com/blogdetay/e-ticaret-nedir-nasil-vergilendirilir>

Erişim Tarihi : 12.06.2026